

Legisla ció en matèria d'aigües a Catalunya. Zona de servitud i zona de policia de lleres. Usos comuns i usos comuns subjectes a autorització. Regulació del domini públic hidràulic.

Legislació en matèria d'aigües a Catalunya.

17.1.1. Competències

La Constitució espanyola de 1978 estableix, en el seu article 149, que l'Estat té competència exclusiva sobre la legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics quan les aigües discorrin per més d'una comunitat autònoma, i l'autorització de les instal·lacions elèctriques quan el seu aprofitament afecti una altra comunitat o el transport d'energia surti del seu àmbit territorial.

La Constitució espanyola de 1978 també atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre la legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sens perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció, així com sobre les obres públiques d'interès general o la realització de les quals afecti més d'una comunitat autònoma.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 estableix, en el seu article 117 que correspon a la Generalitat, en matèria d'aigües que pertanyin a conques hidrogràfiques intracomunitàries, la competència exclusiva, que inclou en tot cas:

- a) L'ordenació administrativa, la planificació i la gestió de l'aigua superficial i subterrània, dels usos i els aprofitaments hidràulics i també de les obres hidràuliques que no siguin qualificades d'interès general.
- b) La planificació i l'adopció de mesures i instruments específics de gestió i protecció dels recursos hídrics i dels ecosistemes aquàtics i terrestres vinculats a l'aigua.
- c) Les mesures extraordinàries en cas de necessitat per a garantir el subministrament d'aigua.
- d) L'organització de l'administració hidràulica de Catalunya, inclosa la participació dels usuaris.
- e) La regulació i l'execució de les actuacions relacionades amb la concentració parcel·lària i amb les obres de regatge.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 també estableix que la Generalitat, en els termes que estableix la legislació estatal, assumeix competències executives sobre el domini públic hidràulic i les obres d'interès general. En els mateixos termes, li correspon la participació en la planificació i la programació de les obres d'interès general.

Pel que fa a les conques hidrogràfiques intercomunitàries, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 estableix que la Generalitat participa en la planificació hidrològica i en els òrgans de gestió estatals dels recursos hídrics i dels aprofitaments hidràulics, i dins del seu àmbit territorial, exerceix la competència executiva sobre:

Temari específic

- a) L'adopció de mesures addicionals de protecció i sanejament dels recursos hídrics i dels ecosistemes aquàtics.
- b) L'execució i l'explotació de les obres de titularitat estatal, si s'estableix mitjançant conveni.
- c) Les facultats de policia del domini públic hidràulic que li són atribuïdes per la legislació estatal.

També s'estableix que la Generalitat ha d'emetre un informe preceptiu per a qualsevol proposta de transvasament de conques que impliqui la modificació dels recursos hídrics del seu àmbit territorial, i que participa en la planificació hidrològica dels recursos hídrics i dels aprofitaments hidràulics que passin per Catalunya o que hi fineixin provinents de territoris de fora de l'àmbit estatal espanyol, i participa en l'execució de la dita planificació en els termes que estableix la legislació estatal.

Finalment, en el marc de la competència compartida en matèria de medi ambient que l'Estatut estableix per a la Generalitat, se li atribueixen la regulació i la gestió dels abocaments efectuats en les aigües interiors de Catalunya, i també dels efectuats en les aigües superficials i subterrànies que no passen per una altra comunitat autònoma, i en tot cas, dins del seu àmbit territorial, la competència executiva sobre la intervenció administrativa dels abocaments en les aigües superficials i subterrànies.

El Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, descriu detalladament, com a competències de la Generalitat:

- a) La planificació hidrològica en les conques compreses íntegrament en el territori català, i la participació en la planificació hidrològica que correspon a l'Administració general de l'Estat, particularment en la que afecti a la part catalana de les conques dels rius Ebre, Garona i Xúquer.
- b) L'ordenació i la concessió dels recursos i els aprofitaments hídrics, fins i tot l'aprofitament de les aigües residuals i, en general, totes les funcions d'administració i control de la qualitat del domini públic hidràulic (DPH), inclosos l'atermenament i la modificació i la correcció dels llits fluvials, en les conques compreses íntegrament en el territori de Catalunya.
- c) L'Administració, la gestió i el control de qualitat dels aprofitaments hídrics corresponents a conques hidrogràfiques situades al territori de Catalunya compartides amb altres comunitats autònomes, inclòs l'exercici de la funció executiva de policia del DPH i la tramitació fins a la proposta de resolució dels expedients que s'hi refereixen, en els termes establerts per la legislació vigent en la matèria, llevat de l'atorgament de concessions d'aigua.
- d) La programació, la promoció, l'aprovació, l'execució i l'explotació dels aprofitaments hídrics i de les obres hidràuliques que es facin a Catalunya que no tinguin la qualificació legal d'interès general de l'Estat o la realització de les quals no afecti una altra comunitat autònoma
- e) L'execució i l'explotació de les obres hidràuliques de titularitat estatal i les d'àmbit supracomunitari que li deleguin o encomanin amb la transferència de les dotacions econòmiques corresponents.
- f) La intervenció administrativa dels abocaments que puguin afectar les aigües superficials, subterrànies i marítimes.
- g) L'exercici de les atribucions que aquesta llei li confereix en relació amb les xarxes bàsiques d'abastament i els sistemes de sanejament
- h) La regulació i l'establiment d'auxilis econòmics i l'atribució de recursos econòmics a corporacions locals, altres entitats i particulars per a la realització dels objectius de la planificació hidrològica.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 545

- i) La determinació de la política d'abastament i de sanejament d'aigües i la coordinació de les administracions competents.
- j) La promoció i l'execució, si escau, de les actuacions de política hidrològica que son necessàries per pal·liar els dèficits i desequilibris que hi ha a Catalunya.
- k) L'establiment de normes de protecció de les zones inundables.
- l) El control i la tutela de les comunitats d'usuaris, en els termes establerts per aquesta llei.

m) La prestació, quan sigui procedent, dels serveis públics dependents o derivats d'aprofitaments i obres hidràuliques .

n) En general, el compliment de les funcions relatives a l'administració i la gestió dels recursos hídrics que estableix la legislació sobre aigües i les que li siguin transferides, delegades o encomanades per l'Administració general de l'Estat .

o) La determinació dels criteris bàsics de tarifació del cicle integral de l'aigua en relació als conceptes repercutibles, fixos i variables, i els altres elements que permetin una facturació adequada en el territori, i també llur control, sense perjudici de la facultat dels ens locals de fixar les tarifes dels serveis d'abastament i sanejament.

D'altra banda, el mateix Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya estableix que corresponen als ens locals les competències relatives a l'abastament d'aigua potable, el clavegueram i el tractament d'aigües residuals, el control sanitari de les aigües residuals i l'exercici de les funcions que la mateixa norma els atribueix, com ara la participació en l'elaboració dels instruments de la planificació hidrològica, la col·laboració en la gestió de les instal·lacions que integren les xarxes bàsiques d'abastament i l'explotació de les activitats i serveis de lleure que es puguin establir al domini públic hidràulic i a les zones de servitud i de policia de les lleres públiques dels rius o embassaments.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 546

De forma coincident amb la normativa europea, s'organitza la gestió del domini públic hidràulic a partir del concepte de conca hidrogràfica. El territori de Catalunya es divideix en: conques hidrogràfiques internes i conques hidrogràfiques intercomunitàries.

a) Conques hidrogràfiques internes, que són les corresponents als rius Muga, Fluvià, Ter, Daró, Tordera, Besòs, Llobregat, Foix, Gaià, Francolí i Riudecanyes, i les de totes les rieres costaneres entre la frontera amb França i el desguàs del riu Sénia. Constitueixen el Districte de Conca Hidrogràfica o Fluvial de Catalunya. L'Administració hidràulica competent és l'Agència Catalana d'Aigua.

b) Conques hidrogràfiques intercomunitàries, integrades per la part catalana de les conques dels rius Ebre i Garona i de la demarcació hidrogràfica del Xúquer, en els termes establerts per la legislació vigent. L'organisme de conca de les conques de l'Ebre i del Garona és la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, i l'organisme de conca de la demarcació hidrogràfica del Xúquer és la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.

Pel que fa a les funcions del Cos d'Agents Rurals, tenint en compte que les competències de la Generalitat en matèria d'aigües corresponen a l'Agència Catalana d'Aigua, la Llei 17/2003, de 4 de juliol, del Cos d'Agents Rurals i el Decret 266/2007, de 4 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament del Cos d'Agents Rurals estableixen

la participació del Cos d'Agents Rurals en aquesta matèria.

D'una banda, pel que fa a les funcions de vigilància, inspecció i col·laboració en la gestió, estableix que en col·laboració amb els organismes competents en aigües del departament responsable en matèria de medi ambient, el Cos d'Agents Rurals pot prendre part en la gestió, la vigilància i la inspecció pel que fa a aquestes matèries, si afecten el medi natural, segons el protocol corresponent. D'altra banda, pel que fa a les funcions d'investigació, preveu que en aquesta matèria, les funcions d'investigació de les infraccions administratives s'han de dur a terme en col·laboració amb els organismes del departament competent en matèria de medi ambient als quals correspongui la gestió de les aigües.

En el detall de funcions que fa el Reglament del Cos d'Agents Rurals, aprovat pel Decret 266/2007, de 4 de desembre, les funcions relacionades amb les aigües es troben dins de l'àmbit material dels espais naturals protegits i de la biodiversitat. Com a funcions bàsiques, s'hi estableixen la vigilància, el control i la inspecció de les aigües continentals, especialment de les captacions, el canvi de curs de rius i el manteniment de cabdals, de les afectacions i actuacions sobre el domini públic hidràulic i de les seves zones de policia i servitud, així com dels ecosistemes vinculats al cicle hidrològic i les aigües costaneres associades, de les zones de protecció costanera i el domini públic

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 547
maritimoterrestre, en col·laboració amb els òrgans o organismes competents en la matèria.

17.1.2. Normativa d'aigües estatal i catalana

La principal normativa estatal en matèria d'aigües d'aplicació general està formada pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües i pel Reial decret 849/1986, d'11 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del domini públic hidràulic, que regulen el domini públic hidràulic i l'ús de l'aigua, i estableixen les normes bàsiques de protecció de les aigües continentals, costaneres i de transició.

El text refós de la Llei d'Aigües estableix que les aigües continentals superficials, així com les aigües subterrànies renovables, totes integrades en el cicle hidrològic, constitueixen un recurs unitari, subordinat a l'interès general, que forma part de l domini públic estatal com a domini públic hidràulic. També estableix que només l'Administració de l'Estat o aquells a qui autoritzi poden modificar artificialment la fase atmosfèrica del cicle hidrològic: tota actuació pública o privada que tendeixi a modificar el règim de pluges haurà de ser aprovada prèviament pel Ministeri competent en matèria d'aigües, a proposta de l'Organisme de conca.

A Catalunya, el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, té per objecte ordenar les competències de la Generalitat i les dels ens locals en matèria d'aigües i obres hidràuliques, regular, en l'àmbit d'aquestes competències, l'organització i el funcionament de l'Administració hidràulica a Catalunya (ACA), mitjançant una actuació descentralitzadora, coordinadora i integradora que ha de comprendre la preservació, la protecció i la millora del medi, i establir un nou règim de planificació i economicofinancer del cicle hidrològic. Resten excloses de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, llevat del règim fiscal, les aigües minerals i termals, que es regulen per llur legislació específica.

17.1.3. Agència Catalana de l'Aigua

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) és l'Administració hidràulica de la Generalitat de Catalunya i, com a tal, és l'autoritat que exerceix les competències de la Generalitat en matèria d'aigües i d'obres hidràuliques. És una Entitat de dret públic subjecta al dret

privat, amb personalitat jurídica pròpia, adscrita al Departament competent en matèria d'aigües.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 548

Les funcions de l'ACA són, entre d'altres:

- a) En conques internes: elaborar i revisar els plans, els programes i els projectes hidrològics, i fer-ne el seguiment, administrar i controlar els aprofitaments hidràulics i els aspectes qualitatius i quantitatius de les aigües i del domini públic hidràulic en general, inclòs l'atorgament de les autoritzacions i les concessions.
- b) En conques hidrogràfiques compartides: administrar i controlar els aprofitaments hidràulics, exercir la funció executiva de policia del domini públic hidràulic i tramitar els expedients que es refereixin a aquest domini, llevat de l'atorgament de concessions d'aigua. Li correspon també executar, directament o en col·laboració amb altres administracions, les actuacions de prevenció de danys al domini públic hidràulic causats per pluges torrencials, inundacions, desbordaments o altres fenòmens extrems, així com també reparar-los.
- c) La promoció, la construcció, l'explotació i el manteniment de les obres hidràuliques de competència de la Generalitat.
- d) La intervenció administrativa i el cens dels aprofitaments de les aigües superficials i subterrànies existents i dels abocaments que puguin afectar les aigües superficials, subterrànies i marítimes.
- e) El control de la qualitat de les platges i de la contaminació de les aigües en general.
- f) L'ordenació dels serveis d'abastament en alta i de sanejament.
- g) En relació amb els sistemes públics de sanejament, l'autorització dels abocaments d'aquests al medi receptor, i també l'eventual reutilització dels seus efluent.
- h) La proposta al Govern de l'establiment de limitacions en l'ús de les zones inundables que s'estimen necessàries per garantir la seguretat de les persones i els béns.

17.1.4. Definicions

■ **Conca hidrogràfica o fluvial:** la zona terrestre a partir de la qual tota l'escorrentia superficial flueix a través d'una sèrie de corrents, rius i, eventualment, llacs fins al mar per una única desembocadura, estuari o delta, i les aigües subterrànies i costaneres associades.

■ **Districte de Conca Hidrogràfica o Fluvial:** la zona administrativa marina i terrestre, composta per una o més conques fluvials veïnes i les aigües subterrànies i costaneres associades.

■ **Subconca:** la zona terrestre a partir de la qual tota l'escorrentia superficial flueix a través d'una sèrie de corrents, rius i, eventualment, llacs cap a un punt particular d'un curs d'aigua, que, generalment, és un llac o una confluència.

■ **Gestió integrada de l'aigua:** l'abastament en alta, el subministrament domiciliari o en baixa, el sanejament de les aigües residuals, tant en alta com en baixa, i el retorn de l'aigua al medi.

■ **Obra hidràulica:** les obres i les infraestructures vinculades a la regulació, la conducció, la potabilització i la dessalinització dels recursos hidràulics, i al sanejament i la depuració de les aigües residuals i qualsevol altra acció reconeguda com a tal per la legislació d'aigües.

■ **Xarxes bàsiques d'abastament:** el conjunt d'instal·lacions situades en el territori de Catalunya afectades a la captació i l'adducció, les plantes de potabilització, les conduccions, les estacions de bombament i els dipòsits reguladors que siguin Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 549 susceptibles de portar aigua fins als dipòsits de capçalera o punts de connexió d'un o més sistemes municipals de subministrament d'aigua en baixa, amb independència de la titularitat i la gestió.

■ **Sistema públic de sanejament d'aigües residuals:** el conjunt de béns de domini públic interrelacionats en un tot orgànic, compost per una o més xarxes locals de clavegueram, col·lectors, estacions de bombament, emisaris submarins, estació depuradora d'aigües residuals i altres instal·lacions de sanejament associades, amb l'objecte de recollir, conduir fins a l'estació i sanejar, de manera integrada, les aigües residuals generades en un o més municipis.

■ **Llera:** la llera natural d'un corrent continu o discontinu és el terreny cobert per les aigües en les màximes crescudes ordinàries.

■ **Lleres de domini privat:** són de domini privat les lleres per les quals ocasionalment discorren aigües pluvials, mentre travessin, des d'el seu origen, únicament finques de domini particular. El domini privat d'aquestes lleres no autoritza fer -hi tasques ni construir obres que puguin fer variar el curs natural de les aigües en perjudici de l'interès públic o de tercer, o la destrucció de les quals per la força de les avingudes pugui ocasionar danys a persones o coses.

■ **Riberes i marges:** les faixes laterals de les lleres públiques situades per sobre del nivell d'aigües baixes i per marges els terrenys que confronten amb les lleres. Els marges dels terrenys que confronten amb aquestes lleres estan subjectes en tota la seva extensió longitudinal:

o A una zona de servitud de cinc metres d'amplada per a ús públic, amb les finalitats de protecció de l'ecosistema fluvial i del domini públic hidràulic, pas públic de vianants i per al desenvolupament dels serveis de vigilància, conservació i salvament, llevat que per raons ambientals o de seguretat l'Administració hidràulica competent consideri convenient la seva limitació i varat i amarratge d'embarcacions de forma ocasional i en cas de necessitat.

o A una zona de policia de cent metres d'amplada, en què es condicionarà l'ús del sòl i les activitats que s'hi desenvolupin, amb la de preservar l'estat del domini públic hidràulic, prevenir el deteriorament dels ecosistemes aquàtics, contribuint a millorar-los, i protegir el règim dels corrents en avingudes, afavorint la funció dels terrenys confrontants amb les lleres en la laminació de cabals i càrrega sòlida transportada.

■ **Llit o fons dels llacs o llacunes :** és el terreny que ocupen les seves aigües en les èpoques en què assoleixen el nivell ordinari més alt.

■ **Llit o fons d'un embassament superficial:** és el terreny cobert per les aigües quan aquestes assoleixen el nivell més gran a conseqüència de les màximes crescudes ordinàries dels rius que l'alimenten.

■ **Tolles:** les tolles situades en predis de propietat privada es consideraran com a part integrant dels mateixos, sempre que es destinin al servei exclusiu d'aquests predis.

Temari específic

■ **Zones inundables:** es considera zona inundable els terrenys que puguin resultar inundats pels nivells teòrics que assolirien les aigües a les avingudes el període estadístic de retorn de les quals sigui de 500 anys, atenent estudis geomorfològics, hidrològics i hidràulics, així com de sèries d'avingudes històriques i documents o evidències històriques de les mateixes als llacs, llacunes, embassaments, rius o rierols. Aquests terrenys compleixen tasques de retenció o alleugeriment dels fluxos d'aigua i càrrega sòlida transportada durant aquestes crescudes o de resguard contra l'erosió. Aquestes zones també es declararan als llacs, llacunes, embassaments, rius o rierols. La qualificació com a zones inundables no alterarà la qualificació jurídica ni la titularitat dels terrenys. La Cartografia de Zones Inundables és pública, de conformitat amb el que disposa la Llei estatal 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient. A fi de garantir la seguretat de les persones i béns s'estableixen les limitacions següents en els usos del sòl a la zona inundable: les noves edificacions i usos associats als sòls es realitzaran, en la mesura del possible, fora de les zones inundables. En aquells casos en què no sigui possible, cal atènyer-se al que estableixin, si escau, les normatives de les comunitats autònomes, i les condicions del Reglament del domini públic hidràulic.

■ **Zona de flux preferent:** unió de la zona o les zones on es concentra preferentment el flux durant les riuades, i la zona on, en riuades amb període estadístic de retorn de 100 anys, es puguin produir greus danys sobre les persones i els béns.

■ **Aqüífer:** s'entén per aqüífers, terrenys aqüífers o aqüífers subterranis les formacions geològiques que contenen aigua, o l'han contingut i per les quals l'aigua pot fluir. El domini públic dels aqüífers o formacions geològiques per les quals circulen aigües subterrànies, s'entén sens perjudici que el propietari del terreny pugui realitzar qualsevol obra que no tingui per finalitat l'extracció o l'aprofitament de l'aigua ni en pertorbi el règim ni en deteriori la qualitat de l'aigua.

■ **Organismes de conca:** en les conques hidrogràfiques que superin l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma s'han de constituir organismes de conca. Els organismes de conca tenen la denominació de confederacions hidrogràfiques, són organismes autònoms de l'Administració General de l'Estat i s'adscriuen al ministeri competent en matèria d'aigües. Disposen d'autonomia per regir i administrar per si mateixos els interessos que els siguin confiats; per adquirir i alienar els béns i els drets que puguin constituir el seu propi patrimoni; per contractar i obligar-se i per exercir tota mena d'accions davant dels tribunals, sense cap més limitació que les que imposen les lleis. Els seus actes i les seves resolucions posen fi a la via administrativa. Els organismes de conca que tenen competències en el territori de Catalunya són la Confederació hidrogràfica de l'Ebre, amb seu a Saragossa, i la Confederació hidrogràfica del Xúquer, amb seu a València.

Zona de servitud i zona de policia de lleres.

La identificació i delimitació dels espais fluvials és de gran importància als efectes de protegir-los i preservar-los d'ocupacions i usos inadequats, així com per orientar les actuacions en matèria d'ordenació del territori, urbanisme, medi ambient i protecció civil i disminuir els danys en episodis d'inundació en persones, infraestructures, serveis i béns en general.

Temari específic

- a) Les aigües continentals, tant les superficials com les subterrànies renovables, amb independència del temps de renovació.
- b) Les lleres de corrents naturals, continus o discontinus.
- c) Els llits dels llacs i de les llacunes i els dels embassaments superficials en les lleres públiques.
- d) Els aqüífers, als efectes dels actes de disposició o d'afecció dels recursos hidràulics.
- e) Les aigües procedents de la dessalinització d'aigua de mar.

Les lleres naturals d'un corrent continu o discontinu és el terreny cobert per les aigües en les màximes crescudes ordinàries. En els trams de lleres on existeixi informació hidrològica suficient, es considerarà cabal de la màxima crescuda ordinària la mitjana dels màxims cabals instantanis anuals en el seu règim natural, calculada a partir de les sèries de dades existents i seleccionant un període que inclourà el màxim nombre d'anys possible i serà superior a deu anys consecutius.

Com a excepció a la proclamació general de demanialitat de les lleres fluvials, es preveu també l'existència de lleres de domini privat, que són aquelles per les quals ocasionalment recorren aigües pluvials, mentre travessin, des del seu origen, únicament finques de domini particular. El domini privat d'aquestes lleres no autoritza fer-hi tasques ni construir obres que puguin fer variar el curs natural de les aigües en perjudici de l'interès públic o de tercer, o la destrucció de les quals per la força de les avingudes pugui ocasionar danys a persones o coses.

Les riberes i marges són les faixes laterals de les lleres públiques situades per sobre del nivell d'aigües baixes i per marges els terrenys que confronten amb les lleres. Els marges dels terrenys que confronten amb aquestes lleres estan subjectes en tota la seva extensió longitudinal a una zona de servitud de cinc metres d'amplada per a ús públic, amb les finalitats següents:

■ Protecció de l'ecosistema fluvial i del domini públic hidràulic.

■ Pas públic de vianants i per al desenvolupament dels serveis de vigilància, conservació i salvament, llevat que per raons ambientals o de seguretat l'Administració hidràulica competent consideri convenient la seva limitació.

■ Varat i amarratge d'embarcacions de forma ocasional i en cas de necessitat.

Les persones propietàries d'aquestes zones de servitud poden sembrar-hi lliurement i plantar-hi espècies no arbòries, sempre que no deteriorin l'ecosistema fluvial ni hi impedeixin el pas. Les tals o les plantacions d'espècies arbòries que s'hi facin requereixen autorització de l'Administració hidràulica competent. Amb caràcter general no s'hi podrà realitzar cap tipus de construcció, llevat que resulti convenient o necessària per a l'ús del domini públic hidràulic o per a la seva conservació i restauració. Per raons topogràfiques, hidrogràfiques, o si ho exigissin les característiques de la concessió d'un aprofitament hidràulic, podrà modificar-se la zona de servitud. La modificació es farà per causes justificades d'exigència de l'ús públic, prèvia la tramitació d'un expedient en què s'escoltarà la persona propietària del terreny i, si escau, la titular de la concessió, determinant-se la corresponent indemnització d'acord amb la legislació d'expropiació forçosa, si escau.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 552

Els marges dels terrenys que confronten amb les lleres públiques estan subjectes també, en tota la seva extensió longitudinal, a una zona de policia de cent metres d'amplada, en què es condiciona l'ús del sòl i les activitats que s'hi desenvolupen amb la finalitat de preservar l'estat del domini públic hidràulic, prevenir el deteriorament dels ecosistemes aquàtics, contribuint a millorar-los, i protegir el règim dels corrents en avingudes, afavorint la funció dels terrenys confrontants amb les lleres en la laminació de cabals i càrrega sòlida transportada. A les zones properes a la desembocadura al mar, a l'entorn immediat dels embassaments o quan les condicions topogràfiques o

hidrogràfiques de les lleres i marges ho facin necessari per a la seguretat de persones i béns, es pot modificar l'amplada d'aquestes zones en la forma que determina el Reglament estatal del Domini Públic Hidràulic.

Usos comuns i usos comuns subjectes a autorització.

17.3.1. Usos comuns

Tothom pot, sense necessitat d'autorització administrativa i de conformitat amb el que disposin les lleis i reglaments, fer servir de les aigües superficials, mentre discorren per les seves vies naturals, per beure, banyar -se i altres usos domèstics, així com per abeurar el bestiar. Aquests usos comuns s'han de dur a terme de manera que no es produeixi una alteració de la qualitat i el cabal de les aigües. Quan es tracti d'aigües que circulin per llits artificials tindran, a més, les limitacions derivades de la protecció de l'aqüeducte.

Pel que fa a la pesca continent al, es regula per la legislació general del medi ambient i per la seva legislació específica.

17.3.2. Usos comuns especials

Cal presentar una declaració responsable per a l'exercici dels usos comuns especials següents:

Imatge de l'Agència Catalana de l'Aigua
Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 553

a) La navegació i flotació.

b) L'establiment de barques de pas i els embarcadors.

c) Qualsevol altre ús, no inclòs a l'article anterior, que no exclouï la utilització del recurs per tercers.

L'exercici d'aquests usos comuns especials ha de respectar els fins i la integritat del domini públic hidràulic i, en particular, la qualitat i el cabal de les aigües. A aquests efectes, els organismes de conca han d'establir, atenent les característiques i circumstàncies de cada conca hidrogràfica, les condicions, quotes i altres requisits que s'han d'observar en l'exercici dels usos esmentats i conforme als quals es valorarà la compatibilitat de l'activitat amb la protecció del domini públic hidràulic.

Aquests requisits s'hauran de publicar cada any, mantenir -se actualitzats i estar a disposició del públic a la pàgina web de l'Administració hidràulica competent perquè es puguin consultar en qualsevol moment, i en tot cas, amb prou antelació per a l'exercici de l'activitat. En particular, es posarà a disposició del públic la informació detallada dels requisits, terminis i documentació necessaris per a l'exercici de cadascun dels usos, així com el règim d'accés, prohibicions, condicions, limitacions, quotes, pagament del cànon o presentació de fiança, aplicables en cada cas i els models de presentació de la declaració responsable i, si escau, de les autoritzacions.

Després de la presentació de la declaració responsable, i una vegada transcorregut el termini que fixi l'Administració hidràulica competent, la persona interessada podrà iniciar l'activitat. Quan l'Administració hidràulica competent l'organisme de conca consideri que l'activitat descrita a la declaració és incompatible amb els fins i la integritat del domini públic hidràulic, notificarà a l'interessat mitjançant resolució, de forma motivada i abans que finalitzi el termini previst al paràgraf anterior, la impossibilitat de dur a terme aquesta activitat.

17.3.2.1. Navegació i flotació

La pràctica de la navegació requereix la presentació d'una declaració responsable davant de l'Administració hidràulica competent. No obstant això, a les zones confrontants a les platges naturals dels rius, llacs, llacunes o embassaments on no estigués expressament prohibit el bany, no caldrà cap tipus de declaració responsable per a l'ús de mitjans de flotació que, per la seva mida i característiques, puguin ser considerats com a complementaris del bany .

Les declaracions responsables per a l'establiment d'embarcadors, rampes, cables i altres instal·lacions necessàries per a la navegació o complementàries d'aquest ús hauran d'acompanyar -se d'un projecte i es sotmeten a tràmit d'informació pública.

Tota embarcació que navegui per les aigües continentals d'una conca hidrogràfica, amb l'excepció dels elements complementaris al bany, ha d'anar proveïda de matrícula normalitzada. S'eximiran dels requisits de matriculació a les embarcacions respecte de les quals es presenti declaració responsable per navegar exclusivament amb motiu de descensos de rius, proves esportives o altres ocasions similars de caràcter esporàdic.

Les persones que presentin declaracions responsables per navegar responen que les seves embarcacions compleixin amb la legislació vigent quant a estabilitat, elements de seguretat de què han de disposar i bon estat de conservació d'aquelles i aquests. Les embarcacions de propulsió de motor o vela amb eslora superior a 4 metres han d'estar Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 554

assegurades contra danys a tercers mitjançant la pòlissa d'assegurança corresponent. La declaració responsable de navegació, sigui quin sigui el termini, no té validesa fora del període de vigència de la pòlissa. Per a la resta de les embarcacions, queda a criteri de l'Administració hidràulica competent l'exigència d'assegurança.

Per al maneig o govern de les embarcacions cal estar en possessió del títol corresponent expedit per l'organisme competent, en els casos en què sigui preceptiu d'acord amb la classe d'embarcació. Qui presenti una declaració responsable de navegació atorgada per a l'ús d'una pluralitat d'embarcacions, queda obligat a vetllar per la suficiència del títol dels qui les manegin.

Els organismes de conca classificaran els llacs, llacunes i embassaments compresos dins dels seus àmbits geogràfics respectius d'acord amb les possibilitats que presentin per a la navegació a rem, vela i motor, així com per a l'ús de banys. Per als embassaments es tindran en compte, a més de les característiques naturals i d'accés, les limitacions que es dedueixin de la compatibilitat d'aquests usos amb la destinació de les aigües, el règim d'explotació, la variabilitat de nivells i altres circumstàncies que els puguin condicionar. Els organismes de conca podran establir un sistema de classificació, similar al de llacs, llacunes i embassaments, per a aquells trams de rius en què resulti convenient en vista de les seves condicions de navegabilitat .

17.3.3. Pasturatge del domini públic hidràulic

Per al pasturatge en el domini públic hidràulic caldrà presentar una declaració responsable, acompanyada d'una memòria i serà sotmesa a període d'informació pública i valoració de l'Administració hidràulica competent. Aquestes declaracions permetran l'exercici de l'activitat per un termini màxim de dos anys, i llevat que l'Administració ho consideri necessari per a una millor explotació, no suposa l'exercici de l'activitat amb caràcter exclusiu.

17.3.4. Usos comuns especials que per la seva especial afecció del domini públic hidràulic puguin dificultar la utilització del recurs per tercers

La utilització o aprofitament pels particulars de les lleres i marges o dels béns situats en aquests requerirà la prèvia autorització administrativa.

En l'atorgament d'autoritzacions per a aprofitaments d'àrids, vegetació arbòria o

arbusativa, establiment de ponts o passarel·les, embarcadors i instal·lacions per a banys públics, es considera la possible incidència ecològica desfavorable, i s'han d'exigir les garanties adequades per a la restitució del medi.

Les sol·licituds per a sembres, plantacions i tallada d'arbres en terrenys de domini públic hidràulic, concretaran l'extensió superficial de la sembra o plantació en hectàrees, els límits, el tipus d'arbres i la densitat. Les autoritzacions per a sembres i plantacions s'atorgaran per un termini màxim igual al del cicle vegetatiu de l'espècie corresponent.

Les autoritzacions per a establiments de banys o zones recreatives i esportives a les vies públiques o les seves zones de policia s'atorgaran per un màxim de 25 anys.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 555

Les extraccions d'àrids a terrenys de domini públic que no pretenguin l'ús exclusiu d'un tram requeriran autorització administrativa. El termini pel qual s'atorguin aquestes autoritzacions s'erà proporcionat al volum de l'extracció, sense que pugui excedir un any, i pot ser prorrogat per un altre any prèvia petició justificada.

Regulació del domini públic hidràulic.

17.4.1. Definició

Constitueix el domini públic hidràulic de l'Estat, amb les excepcions que expressament estableix la Llei d'Aigües:

- a) Les aigües continentals, tant les superficials com les subterrànies renovables, amb independència del temps de renovació.
- b) Les lleres de corrents naturals, continus o discontinus.
- c) Els llits dels llacs i de les llacunes i els dels embassaments superficials en les lleres públiques.
- d) Els aqüífers, als efectes dels actes de disposició o d'afecció dels recursos hidràulics.
- e) Les aigües procedents de la dessalinització d'aigua de mar.

17.4.2. Activitats a la zona de policia

Per realitzar qualsevol tipus de construcció a zona de policia de lleres, s'exigirà l'autorització prèvia a l'Administració hidràulica competent, llevat que estiguin previstos en figures d'ordenament urbanístic o plans d'obres de l'Administració que hagin estat informats favorablement per l'Administració hidràulica competent.

També caldrà autorització per a l'execució d'obres de defensa o anivellaments de terrenys, camins rurals, sèquies i drenatges a zona de policia que alterin sensiblement el relleu natural.

Les extraccions d'àrids a zones de policia de lleres, sens perjudici del que estableix la legislació de Mines, només podran ser atorgades a la persona propietària de la finca o a persones que gaudeixin de la seva autorització.

Les acampades col·lectives en zona de policia de lleres públiques que, d'acord amb la legislació vigent, necessitin autorització dels organismes competents en matèria de regulació de campaments turístics, hauran de ser autoritzades per l'Administració hidràulica competent, prèvia a la corresponent petició formulada per la persona interessada, almenys amb un mes d'antelació a la data en què es vulgui iniciar l'acampada. Aquesta autorització ha d'assenyalar les limitacions a què s'ha de subjectar l'acampada, pel que fa als riscos per a la seguretat de les persones o de contaminació de les aigües per abocaments de residus sòlids o líquids.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 556

Inspecció d'obres en domini públic hidràulic.

17.4.3. Usos privatis per disposició legal

La persona propietària d'una finca pot aprofitar les aigües pluvials que hi discorren i les estancades, dins dels seus límits, sense més limitacions que les que estableix la Llei d'Aigües i les que derivin del respecte als drets de tercers i de la prohibició de l'abús del dret. En un camp es poden fer servir aigües procedents de deus i aigües subterrànies quan el volum anual total no ultrapassi els 7.000 metres cúbics.

Hi ha l'obligació a comunicar aquest aprofitament a l'Administració hidràulica competent les característiques de la utilització que es pretén, a efectes administratius de control, estadístics i d'inscripció en el Registre d'Aigües, indicant el cabal màxim instantani, el volum màxim anual i el volum màxim mensual derivats, finalitat de la derivació i descripció de les obres a realitzar per a la derivació. Si s'ha d'obrir un pou en zona de polígon, caldrà, en tot cas, sol·licitar autorització de l'Administració hidràulica competent per obrir-lo.

Si el volum anual a derivar fos superior a 7.000 metres cúbics, és sotmès a concessió administrativa.

17.4.4. Resta d'usos privatis

Qualsevol ús privatiu de les aigües no inclòs en l'apartat anterior requereix la concessió administrativa.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 557

Les concessions s'atorguen tenint en compte l'explotació racional conjunta dels recursos superficials i subterranis, sense que el títol concessional garanteixi la disponibilitat dels cabals concedits.

Totes les concessions s'han d'atorgar d'acord amb les previsions dels plans hidrològics, amb caràcter temporal i amb un termini no superior a setanta-cinc anys. A les conques internes de Catalunya la durada de les concessions es limita a un màxim de cinquanta anys en les concessions per a abastament de població en favor de les Entitats locals i de 25 anys en la resta de casos. L'atorgament és discrecional, però qualsevol resolució ha de ser motivada i s'ha d'adoptar en funció de l'interès públic.

Quan per a la utilització normal d'una concessió sigui absolutament necessari dur a terme determinades obres, el cost de les quals no es pugui amortitzar dins del temps que falta perquè finalitzi el termini de la concessió, aquest es pot prorrogar pel temps que calgui perquè les obres es puguin amortitzar, amb un límit màxim de deu anys i només una vegada, sempre que les obres no s'oposin al pla hidrològic corresponent i el concessionari acrediti els perjudicis que se li irrogarien en cas contrari. No s'admetran sol·licituds en aquest sentit durant els darrers tres anys de vigència de la concessió.

Els cabals ecològics o les demandes ambientals no tenen el caràcter d'ús a l'efecte del que preveuen aquest article i els següents, i cal considerar-los com una restricció que s'imposa amb caràcter general als sistemes d'explotació. En tot cas, també s'ha d'aplicar als cabals mediambientals la regla sobre supremacia de l'ús per a l'abastament de poblacions. Els cabals ecològics es fixen en els plans hidrològics de conca.

L'atorgament d'una concessió no eximeix el concessionari de l'obtenció de qualsevol altre tipus d'autorització o de llicència que altres lleis exigeixin a la seva activitat o les seves instal·lacions.

L'atorgament d'autoritzacions i concessions referents al domini públic hidràulic és l'atribució de l'Administració hidràulica competent. Tota concessió s'atorgarà segons les previsions dels plans hidrològics. Els titulars d'una concessió d'aigües per a reg o per a proveïment de poblacions podran obtenir una nova concessió per al mateix ús i destinació.

La concessió atorgada, així com la seva modificació, revisió, novació i extinció, seran inscrits d'ofici al Registre d'Aigües de l'Administració hidràulica competent on radiqui la captació. Als efectes de garantir el control de les concessions i mantenir actualitzades les dades contingudes al Registre d'Aigües, els titulars hauran de comunicar a l'Administració corresponent qualsevol canvi en la denominació social, domicili social i, si escau, domicili a efectes de notificació.

17.4.5. Investigació d'aigües subterrànies

S'entén per investigació d'aigües subterrànies el conjunt d'operacions destinades a determinar-ne l'existència, incloent-hi les tasques d'aprofundiment en el terreny, enllumenament i aforament dels cabals obtinguts.

La investigació d'aigües subterrànies requereix autorització prèvia de l'Administració hidràulica competent, excepte per a les captacions sotmeses als usos privatis per disposició legal amb caràcter general. El termini de l'autorització no pot excedir dos anys i l'atorgament comporta la declaració d'utilitat pública a l'efecte de l'ocupació temporal dels terrenys necessaris per dur a terme les tasques. Si la investigació és Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 558 favorable, en un termini de sis mesos l'interessat ha de formalitzar la petició de concessió, que s'ha de tramitar sense competència de projectes.

17.4.6. Registre d'aigües

Les Administracions hidràuliques han de portar un registre d'aigües en què s'han d'inscriure d'ofici les concessions d'aigua, així com els canvis autoritzats que es produeixin en la titularitat o en les característiques de les concessions. El registre d'aigües té caràcter públic i es poden sol·licitar de l'Administració hidràulica competent les certificacions oportunes sobre el seu contingut.

17.4.7. Protecció del domini públic hidràulic i de la qualitat de les aigües continentals

Són objectius de la protecció de les aigües i del domini públic hidràulic:

- a) Prevenir el deteriorament, protegir i millorar l'estat dels ecosistemes aquàtics, així com dels ecosistemes terrestres i zones humides que depenguin de manera directa dels aquàtics en relació amb les seves necessitats d'aigua.
- b) Promoure l'ús sostenible de l'aigua protegint els recursos hídrics disponibles i garantint un subministrament suficient en bon estat.
- c) Protegir i millorar el medi aquàtic establint mesures específiques per reduir progressivament els abocaments, les emissions i les pèrdues de substàncies prioritàries, i també per eliminar o suprimir de manera gradual els abocaments, les emissions i les pèrdues de substàncies perilloses prioritàries.
- d) Garantir la reducció progressiva de la contaminació de les aigües subterrànies i evitar la seva contaminació addicional.
- e) Pal·liar els efectes de les inundacions i sequeres.
- f) Assolir, mitjançant l'aplicació de la legislació corresponent, els objectius fixats en els tractats internacionals amb vista a prevenir i eliminar la contaminació del medi ambient marí.
- g) Evitar qualsevol acumulació de composts tòxics o perillosos en el subsòl o qualsevol altra acumulació que pugui ser causa de degradació del domini públic hidràulic.
- h) Garantir l'assignació de les aigües de més qualitat de les existents en una àrea o regió a l'abastament de poblacions.

S'entén per contaminació d'aigües l'acció i l'efecte d'introduir matèries o formes d'energia, o induir condicions a l'aigua que, de manera directa o indirecta, impliquin una alteració perjudicial de la seva qualitat en relació amb els usos posteriors o amb la funció ecològica. El concepte de degradació del domini públic hidràulic inclou les alteracions

perjudicials de l'entorn afecte aquest domini.

És prohibit amb caràcter general:

a) Efectuar abocaments directes o indirectes que contaminin les aigües.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 559

b) Acumular residus sòlids, enderrocats o substàncies, sigui quina sigui la seva naturalesa i el lloc on es dipositin, que constitueixin o puguin constituir un perill de contaminació de les aigües o de degradació del seu entorn.

c) Efectuar accions sobre el medi físic o biològic afecte a l'aigua que constitueixin o puguin constituir-ne una degradació.

d) Quan l'Administració hidràulica competent comprovi la degradació del medi receptor com a conseqüència de pràctiques agropecuàries inadequades, ho comunicarà a l'Administració competent, sens perjudici de l'exigència de responsabilitat per accions causants de danys al domini públic hidràulic derivades de l'incompliment del text refós de la Llei d'Aigües.

17.4.8. Policia d'aigües

La policia de les aigües i altres elements del domini públic hidràulic, zones de servitud i perímetres de protecció, l'exerceix l'Administració hidràulica competent.

Inclou les funcions següents:

a) La inspecció i control del domini públic hidràulic.

b) La inspecció i vigilància del compliment de les condicions de concessions i autoritzacions relatives al domini públic hidràulic.

c) La realització d'aforaments, informació sobre crescudes i control de la qualitat de les aigües.

d) La inspecció i vigilància de les obres derivades de les concessions i autoritzacions de domini públic hidràulic.

e) La inspecció i vigilància de les explotacions de tots els aprofitaments d'aigües públiques, siguin quins siguin la titularitat i el règim jurídic a què estan acollits.

f) La direcció dels serveis de guarderia fluvial.

g) En general, l'aplicació de la normativa de policia d'aigües i lleres.

En l'exercici de la seva funció, els /les agents mediambientals destinats /des a les Administracions hidràuliques competents tenen el caràcter d'autoritat pública i estan facultats /des per:

a) Entrar lliurement en qualsevol moment i sense avís previ als llocs subjectes a inspecció i romandre-hi, amb respecte en tot cas a la inviolabilitat del domicili. En efectuar una visita d'inspecció, han de comunicar la seva presència a la persona inspeccionada o al seu representant, llevat que considerin que aquesta comunicació pugui perjudicar l'èxit de les seves funcions.

b) Procedir a practicar qualsevol diligència d'investigació, examen o prova que considerin necessària per comprovar que les disposicions legals s'observen correctament.

c) Prendre o treure mostres de substàncies i materials utilitzats o, a l'establiment, dur a terme mesuraments, obtenir fotografies, vídeos, enregistraments d'imatges, i

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 560

estendre croquis i plànols, sempre que es notifiqui a l'empresari o al seu representant.

Els fets constatats per les persones funcionàries de l'escala d'agents mediambientals que es formalitzin en les actes corresponents tenen presumpció de certesa, sense perjudici de les proves que els interessats puguin aportar en defensa dels drets i

interessos respectius.

Els guardes fluvials han de dur a terme tasques de suport i assistència als agents mediambientals en l'exercici de les seves funcions de policia d'aigües.

17.4.9. Abocaments

Es consideren abocaments els que es realitzin directament o indirectament a les aigües continentals, així com a la resta del domini públic hidràulic, sigui quin sigui el procediment o tècnica utilitzada.

Són abocaments directes l'emissió directa de contaminants a les aigües continentals o a qualsevol altre element del domini públic hidràulic, així com la descàrrega de contaminants a l'aigua subterrània mitjançant injecció sense percolació a través del sòl o del subsòl.

Són abocaments indirectes tant els realitzats en aigües superficials a través d'assarbs, xarxes de col·lectors de recollida d'aigües residuals o d'aigües pluvials o per qualsevol altre mitjà de desguàs, o qualsevol altre element del domini públic hidràulic, així com els realitzats en aigües subterrànies mitjançant filtració a través del terra o del subsòl.

Queda prohibit amb caràcter general l'abocament directe o indirecte d'aigües i productes residuals susceptibles de contaminar les aigües continentals o qualsevol altre element del domini públic hidràulic, llevat que es compti amb l'autorització prèvia. Aquesta autorització correspon a l'Administració hidràulica competent, llevat dels casos d'abocaments efectuats en qualsevol punt de la xarxa de clavegueram o de col·lectors gestionats per les administracions autonòmiques o locals o per entitats que en depenen, en què l'autorització correspondrà a l'òrgan autonòmic o local competent.

L'autorització d'abocament té com a objecte la consecució dels objectius mediambientals establerts. Aquestes autoritzacions s'atorgaran tenint en compte les millors tècniques disponibles i d'acord amb les normes de qualitat ambiental i els límits d'emissió establerts a la normativa en matèria d'aigües. Els abocaments indirectes a aigües superficials amb especial incidència per a la qualitat del medi receptor, segons els criteris assenyalats a l'apartat anterior, han de ser informats favorablement per l'Administració hidràulica competent prèviament a l'atorgament de la preceptiva autorització.

Les autoritzacions d'abocament les emetrà l'Administració hidràulica competent, i tenen un termini màxim de vigència de cinc anys, i s'entenen renovades per terminis successius d'igual durada a l'autoritzat, sempre que l'abocament no sigui causa d'incompliment de les normes de qualitat ambiental exigibles a cada moment. La renovació no impedeix que quan es doni n'altres circumstàncies, l'Administració hidràulica competent procedeixi a revisar-lo. En aquest darrer cas, es notificarà al titular amb sis mesos d'antelació. Quan l'abocament pugui donar lloc a la infiltració o l'emmagatzemament de substàncies susceptibles de contaminar els aqüífers o les aigües subterrànies, només es pot autoritzar si l'estudi hidrogeològic previ en demostra la innocuïtat.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 561

En els casos d'abocaments efectuats en qualsevol punt de la xarxa de clavegueram o de col·lectors gestionats per les administracions autonòmiques o locals o per entitats que en depenen, l'autorització correspon a l'òrgan autonòmic o local competent.

Els organismes de conca portaran un Cens d'Abocaments Autoritzats, que seran públics d'acord amb el que disposa la Llei estatal 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient.

17.4.10. Zones humides

Les zones pantanoses o entolladisses, fins i tot les creades artificialment, tindran la

consideració de zones humides. S'entenen en particular compreses dins la consideració de zones humides:

- a) Els aiguamolls, torberes o aigües rases, ja siguin permanents o temporals, estiguin integrades per aigües remansades o corrents i ja es tracti d'aigües dolces, salobres o salines, naturals o artificials.
- b) Els marges de les aigües esmentades i les terres limítrofes en els casos en què, prèvia la tramitació de l'expedient administratiu oportú, fos així declarat, per ser necessari per evitar danys greus a la fauna i a la flora.

Quan en aquestes zones hi hagi valors ecològics mereixedors d'una protecció especial, la normativa aplicable a aquestes zones serà la que preveu la disposició legal específica.

Les Administracions hidràuliques competents realitzaran un inventari de les zones humides, que inclourà:

- a) Les zones humides existents al territori.
- b) Les superfícies que, mitjançant les adaptacions corresponents, puguin recuperar o adquirir la condició de zones humides.

Tota activitat que afecti les zones humides requerirà autorització o concessió administrativa. Especialment:

- a) Les obres, activitats i aprofitaments que pretenguin realitzar-se a la zona.
- b) Quan aquestes obres o activitats puguin perjudicar sensiblement la integritat d'una zona humida es requerirà avaluació prèvia de la seva incidència ecològica.
- c) L'aprofitament dels recursos existents a la zona o que en depenen.

Estan també subjectes a prèvia autorització aquelles obres, activitats o aprofitaments que es desenvolupin a les zones humides amb vista a impedir la degradació de les condicions de la zona, exigint-se, si escau, un estudi sobre la seva incidència ambiental.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 562

Inspecció de contaminació d'aigües.

17.4.11. Infraccions i Sancions

El règim sancionador del Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, preveu únicament infraccions relacionades amb els sistemes de sanejament.

A continuació es relacionen les infraccions tipificades en el Reglament del Domini Públic Hidràulic, aprovat pel Reial Decret 849/1986, d'11 d'abril, les quals es sancionen en aplicació del text refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol:

17.4.11.1. Infraccions administratives lleus

- a) Les accions o omissions que causin danys als béns del domini públic hidràulic, sempre que la valoració d'aquells no superi els 3.000.00 euros.
- b) L'incompliment de les condicions imposades a les concessions i autoritzacions administratives a què es refereix el Text refós de la Llei d'aigües, en els supòsits en què no donen lloc a caducitat o revocació d'aquestes.
- c) L'execució sense la deguda autorització administrativa o sense la presentació de la corresponent declaració responsable d'obres, treballs, sembres o plantacions a les vies públiques o a les zones subjectes legalment a algun tipus de limitació en el seu ús, en els supòsits en què no es derivin d'aquestes actuacions danys per al domini hidràulic o, si es produeix, la seva valoració no supera els 3.000.00 euros.

d) La invasió o l'ocupació de les lleres o l'extracció d'àrids en aquests, sense la corresponent autorització, quan no es derivin danys per al domini hidràulic o de produir -se aquests la valoració no supera els 3.000.00 euros.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 563

e) El dany a les obres hidràuliques o plantacions i la sostracció i danys als materials arreglats per a la seva construcció, conservació, neteja i poda en els supòsits en què la valoració d'aquests danys, o del sostret, no superi els 3.000.00 euros.

f) La tallada d'arbres, branques, arrels o arbustos a les lleres, riberes o marges sotmesos al règim de policia sense autorització administrativa.

g) El creuament de canals o llits, en lloc no autoritzat, per persones, bestiar o vehicles.

h) La desobediència a les ordres o el requeriment dels funcionaris dels serveis de l'Administració hidràulica competent en l'exercici de les funcions que té conferides per la legislació vigent.

i) L'incompliment de qualsevol prohibició establerta a la Llei d'Aigües i al present Reglament o l'omissió dels actes a què obliguen, sempre que no estiguin considerades com a infraccions menys greus, greus o molt greus.

j) L'exercici d'un ús comú especial sense la prèvia presentació de la declaració responsable o incomplint les condicions imposades per l'autoritat administrativa per garantir la compatibilitat d'aquest ús amb el domini públic hidràulic.

k) La inexactitud o ommissió de caràcter essencial en les dades, les manifestacions o els documents que s'incorporin o acompanyin a la declaració responsable.

l) Els abocaments efectuats sense la corresponent autorització o aquells que incompleixin les condicions en què han estat autoritzats, així com altres actuacions susceptibles de contaminar les aigües continentals, o qualsevol altre element del domini públic hidràulic, o d'alterar les condicions de desguàs del receptor, quan els danys derivats per al domini públic hidràulic no siguin superiors a 3.000,00 euros.

m) La derivació d'aigües de les lleres i l'enllumenament d'aigües subterrànies sense la corresponent concessió o autorització quan calgui, i en els casos en què s'incompleixin les condicions imposades en l'autorització o concessió o els requisits exigits per a l'exercici del dret als usos privatis per disposició legal quan els danys derivats per al domini públic hidràulic no siguin superiors a 3.000 euros.

n) Les accions o omissions contràries al règim de protecció de les reserves hidrològiques o al règim de cabals ecològics quan no siguin susceptibles de causar danys greus al medi.

17.4.11.2. Infraccions administratives menys greus

a) Les accions o omissions que causin danys als béns del domini públic hidràulic, sempre que la valoració d'aquells estigui compresa entre 3.000.01 i 15.000.00 euros.

b) L'incompliment de les condicions imposades a les concessions i autoritzacions administratives en els supòsits en què hi hagués lloc a la declaració de caducitat o revocació d'aquestes.

c) La derivació d'aigües de les lleres i l'enllumenament d'aigües subterrànies sense la corresponent concessió o autorització quan sigui necessària, i en els casos en què s'incompleixin les condicions imposades en l'autorització o la concessió o els requisits exigits per a l'exercici del dret als usos privatis per disposició legal, sempre que els danys derivats per al domini públic hidràulic estiguin compresos entre 3.000,01 i 15.000,00 euros o hagi estat prèviament sancionat per aquesta conducta;

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 564

així com la realització de treballs o manteniment de qualsevol mitjà que facin

presumir la continuació de la captació abusiva de les mateixes, sempre que, en aquests darrers supòsits, hi hagi requeriment previ de l' Administració hidràulica competent en contra.

d) L'execució sense la deguda autorització administrativa d'obres, treballs, sembres o plantacions a les lleres públiques o a les zones subjectes legalment a algun tipus de limitació en el seu ús, en els supòsits en què, de produir -se danys per al domini hidràulic, la seva valoració estigui compresa entre 3.000.01 i 15.000.00 euros.

e) La invasió o l'ocupació de les lleres o l'extracció d'àrids en aquests sense la corresponent autorització, quan es produïssin com a conseqüència danys per al domini públic la valoració dels quals estigui compresa entre 3.000.01 i 15.000.00 euros.

f) Els danys a les obres hidràuliques o plantacions i la sostracció o danys als materials arreplegats per a la seva construcció, conservació, neteja i monda, en els supòsits en què la valoració d'aquests danys o dels béns sostrets estigui compresa entre 3.000.01 i 15.000.00 euros.

g) Els abocaments efectuats sense la corresponent autorització o aquells que incompleixin les condicions en què han estat autoritzats, així com altres actuacions susceptibles de contaminar les aigües continentals, o qualsevol altre element del domini públic hidràulic, o d'alterar les condicions de desguàs del via receptor, sempre que els danys derivats per al domini públic hidràulic estiguin compresos entre 3.000,01 i 15.000,00 euros.

h) La falsedat en les dades, les manifestacions o els documents que s'incorporin o acompanyin a la declaració responsable.

i) Les accions o omissions contràries al règim de protecció de les reserves hidrològiques o al règim de cabals ecològics quan siguin susceptibles de causar danys greus al medi.

17.4.11.3. Infraccions administratives greus i molt greus

Es consideraran infraccions greus o molt greus les enumerades en els articles anteriors quan dels actes i omissions que s'hi preveuen es derivin per al domini públic hidràulic danys la valoració dels quals superi els 15.000.01 i els 150.000.00 euros, respectivament.

Així mateix, podran ser qualificades de greus o molt greus, segons els casos, l'incompliment de les prohibicions que estableix Text refós de la Llei d'aigües o l'omissió dels actes a què obliga, en funció dels perjudicis que se'n derivin, per al bon ordre i aprofitament del domini públic hidràulic, la transcendència dels mateixos per a la seguretat de les persones i béns i el benefici obtingut per l'infractor, atenent sempre les característiques hidrològiques específiques de la conca i el règim d'explotació del domini públic hidràulic al tram del riu o terme municipal on es produeixi la infracció.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 565

17.4.11.4. Sancions

Amb independència de les sancions que els siguin imposades, els infractors hauran de reposar les coses al seu estat anterior i, si no fos possible, indemnitzar els danys i perjudicis ocasionats al domini públic hidràulic.

El procediment sancionador s'incoa per l'Administració hidràulica competent l'organisme de conca, d'ofici o com a conseqüència d'ordre superior o denúncia. La sanció de les infraccions lleus i menys greus correspon a l'Administració hidràulica competent. És competència de la persona titular del ministeri o de la conselleria competent en matèria d'aigües la sanció de les infraccions greus, en funció si són aigües conques compartides

o bé conques internes de Catalunya, i quedarà reservada al Consell de Ministres o al Consell de Govern de la Generalitat la imposició de multa per infraccions molt greus, en funció si són aigües conques compartides o bé conques internes de Catalunya.

Control de cabals mínims.

Normativa de referència

- Decret Legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya .
- Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Aigües .
- Reial Decret 849/1986, d'11 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del Domini Públic Hidràulic .